

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemati mesečno . . 1.—80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petlirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna p. titvrsta po 60 vin.

Izbaja vsak dan, izv. emši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga voznik red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun rošne uranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Koncentracija čeških strank.

Češki narod in njegovi zastopniki stoje danes kot edina združena celota pred obnovitvijo parlamentarnega življenja v Avstriji. Koncentracija se je izvršila malodane kar čez noč in dokazuje jasno o razumevanju položaja med Čehi in o železni disciplini čeških strank, o velikem samozatajevanju posameznih voditeljev, ko se gre za koristi celokupnega češkega naroda. Kako strašno razorano je politično življenje med Čehi, kaka velikanska zgodovinska nasprotja vladajo med posameznimi strankami glede načel, zato je ta tako železno organiziran skupni nastop Čehov res nekaj orjaškega. Iz disonanc se je storil velik akord. Proglaseenje samostojnosti Galicije, koncentracija nemških strank dne 9. t. m. na Dunaju, znane zahteve avstrijskih Nemcev — in že stoji češki narod kot celota pred nami.

Kakor odseva iz glasov avstrijskega nemškega časopisja, je Nemce ta tako organiziran nenaden skupen nastop čeških strank naravnost osupnil. Nedeljska »Neue Freie Presse« že prelika krokodilove solze ob spominu na tisto zločesto »slovansko unijo«, ki je baje bila kriva vsega narodnostnega spora v Avstriji. Tolaži se z znanim praznim tolažilom, da so volilci pač čisto drugega mišljenja kakor zastopniki ljudstva. Pri tem pa namenoma pozablja člankar na spremenjen novemberski notranjopolitični položaj. Tudi »Prager Tagblatt« je prišel ob tem političnem dogodku nekoliko iz ravnotežja. Piše namreč med drugim: »Na prvi pogled se zdi zelo čudno in nas mora presenetiti, da se je to združenje izvršilo brez vsakega velikega šuma in krika. Če premostimo ta, brez veliko besed izvršeni skupni nastop, in če pomislimo, koliko besed, truda in dela je treba pri prizadevanju za združenje nemških strank, moramo občudovati srečno taktiko Čehov.« — »Prager Tagblatt« prihaja do zaključka, da je edino izborna organiziran demokratični ustroj celega češkega naroda podlaga uspeha tega presenetljivega skupnega nastopa Čehov. Pri Nemcih pa ovira nedemokratično mišljenje vse načrte o skupnosti, ali jih pa vsaj zadržuje. Tudi glasilo alpskih kršč. socijalcev »Grazer Volksblatt« se čudi tej izvršeni politični potezi. Komaj je proglašena avtonomija Galicije, komaj se pričnejo družiti nemške stranke, se prične govoriti o parlamentarni večini avstrijskih Nemcev, o nemškem državnem jeziku, »že uglašijo Čehi v svojem nacionalnem orkestru vsa godala na eden ton.« V duhu vidi »Volksblatt« že novo »slovansko unijo«, katero bodo tvorili Čehi in Jugoslovani. In že pričinja šteti glasove in prihaja na podlagi stališča nemških soc. demokratov do zaključka, da tudi brez poslancev Galicije v parlamentu ne bo tako enostavno rešeno vprašanje parlamentarne večine, kot bi si to kdo predstavljal. Iz izvajanja pa odmeva pritajena misel, da je vse to združenje čeških strank, izvršeno kar čez noč, le trenutno in da se bodo med združenimi strankami kmalu pojavila stara nasprotja desetletij.

Glede na Slovence ve povedati »Grazer Volksblatt«, da je nastopilo med S. L. S. in med slovenskimi liberalci primirje in da tudi tu ni več daleč do formalne koncentracije slovenskih strank.

Vsi ti in podobni glasovi nas uvažajo v novo dobo parlamentarnega življenja in kakor vse kaže, ta doba ni več daleč.

Cesarjeva bojezen.

Z Dunaja, 20. t. mes.: O cesarjevem zdravju se je izdal sledeči buljetin: V minulih nočeh je pri Njegovem Veličanstvu pojavilo omejeno vnetje v desnem delu pljuč, katarni pojavi so

sicer ostali neizpremenjeni. Temperatura zjutraj 38% stopinj, temperatura zvečer 37,8%; srce je dobro delovalo; dihanje enakomerno mirno, apetita ne veliko.

Njegovo Veličanstvo je prebilo cel dan izven postelje, delalo je do večera in sprejelo poleg prvega najvišjega dvornega mojstra kneza Montenuova oba generalna pobočnika generalnega polkovnika grofa Paara in generalnega polkovnika barona Bolfrasa, kabinetnega ravnatelja barona pl. Schiesla in sekčnega načelnika pl. Daruvar in Njegovo c. in kr. Visokost najprezvišenejšega gospoda maršala nadvojvodo Friderika v tričetrturi avdienci.

Podpisu le peto vojno posojilo!

V tretjem letu svetovne vojske, ko je tudi Rumunija izdajalsko stopila na stran naših sovražnikov, se obrača naša država do svojih državljanov s petim vojnim posojilom. V teh resnih časih, ko po dolgotrajni borbi stopa svetovna vojska v odločilen stadij, je prav posebno vsakega državljanova sveta dolžnost, da se odzove z vso pripravljenostjo klicu ogrožene domovine ter ji da na razpolago čim izdatnejša denarna sredstva. Sedanje naše peto vojno posojilo je najdalekosežnejše, odločilne važnosti za nadaljni potek tega silnega boja. Izrazito prepričevalno naj dokaže vsemu sovražnemu svetu vso našo požrtvovalnost. Izpričuje naj, da naše domovine ne le ni poraziti z orožjem, da je nezlomljiva tudi njena gospodarska moč. Za naš obstanek gre, ta zavest v množaj naše sile! Tekmujmo ob petem vojnem posojilu, da jasno dokažemo vsem sovragom svojo neuklonljivo voljo braniti obstanek staroslavni domovini. V trdnem zaupanju v zmago pravične stvari smo vsled heroičnega junaštva naših vojakov in odličnega vodstva naših poveljnikov tesno združeni s svojimi izvrstnimi zavezniki zmagovito strli ves največji napor nadsilnih sovražnikov. Čvrsto stoji in kljubuje naša vojaška fronta. Stavimo po svojih najboljših močeh, kar moremo, da ostane kakor doslej tudi v prihodnje neomajano krepka tudi naša gospodarska fronta, ki izpolnjuje in podpira vojaško fronto.

Industrialci, trgovci in obrtniki, pokažite tudi pri sedanjem petem vojnem posojilu dejansko svojo patriotsko zavednost ter se udeležite čim številnejše in čim izdatnejše subskripcije.

V Ljubljani, dne 20. novembra 1916.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Novo napredovanje v Rumuniji.

Iz Bukarešta se javlja preko Berna: Zdi se, da sovražnik še vedno nadaljuje svoje obkoljevalno gibanje v okolici Buzeni. Obkoljevali je že prišel, ko je zasedel 4. novembra goro Lomou. V smeri proti Campolungu so že zasedle zvezne čete vas Lareši, ki je oddaljena le šest km od mesta. Sovražnik je vzel tudi kraj Namesti. Campolung se nahaja za to v največji nevarnosti. V Alutski dolini je sovražnik zahodno od reke v bojih zelo napredoval, bolj kot na vzhodnem delu; vsled česar se sodi, da vzravnava svojo bojno črto.

O uspehih v Rumuniji in vpadu v vlaško nižino piše »Morgenpost«: Armada generala Falkenhayna je imela dve nalogi: Najprvo je bilo treba vreči na Sedmograško vrtega sovražnika in zopet osvoboditi deželo, nato prenesti ofenzivo čez omejen gorovje v sovražno deželo in zlomiti sovražni odpor ob meji. Obe nalogi sta bili z dolgo vrsto zmagovitih bojev kljub trdnemu sovražnemu odporu sijajno rešeni. Armada Falkenhayna stoji s svojim zahodnim krilom na vlaški nižini, pripravljena, da nadaljuje svoje operacije.

»Lokalanzeiger« piše: Prodiranje naših hrabrih čet v trajnem gorskem boju ni bilo nič manj sijajno delo kot bitka pri Sibiniu.

Napredovanje naših čez različne prelaze v vlaško nižino vdrlh skupin je pričelo resno skrbeti entento. Kar so v Vlaški dosegle naše čete, hočejo sovražniki izravnati z ofenzivo ententine armade pred Solunom.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. nov. Uradno:

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Karla. Operacije proti Rumuniji napredujejo po načrtu. Severno Campolunga so bili zopet odbiti ljuti napadi.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. nov. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Ker je bil hud mraz, so se le malo bojevali.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Karla. Naše operacije proti rusko-rumunski bojni črti napredujejo po načrtu.

Severovzhodno Campolunga so izčrpavali Rumuni v vsakdanjih brezuspešnih napadih svoje zmedene čete.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

V Dobrudži in ob Donavi do pristanišča Olitina vzhodno Silistre topovski boji. Prvi generalni kvartirni mojster:

pl. Ludendorff.

Rumunsko uradno poročilo.

18. novembra. Na zahodni meji Moldave do doline Prahova nič novega. Naše čete so napadle pri Dragoslavelih. Posrečilo se jim je, da so potisnile sovražnika na levem krilu nazaj, da so znatno napredovale in ujele 300 mož. Ljuti boji se nadaljujejo v dolinah Aluta in Jiu. Nekoliko ozemlja smo opustili. Pri Črni nič važnega.

Ob Donavi boj z ognjem. V Dobrudži nič novega.

19. novembra. Na zahodni meji Moldave nič novega, razen da smo odbili od severno Muteni do doline Prahovo, kjer smo odbili sovražne napade. Pri Dragoslavelih smo napredovali dalje, ujeli smo 4 častnike in 80 mož in zaplenili 2 strojni puški, 2 topova in 5 voz orožja. V Alutski dolini se nadaljujejo boji vzhodno Sinci. V dolinah Jiu in Gilort ljuti boji. Pri Črni nobenih bojev.

Ob Donavi in v Dobrudži slab ogenj pehote in topništva.

Rusko uradno poročilo.

18. novembra. Streljanje med poizvedovalnimi oddelki na celi bojni črti. V gozdih Karpatih severno Chibeni je naš napad na posameznih mestih odbil sovražno ofenzivo in ponovil položaj. Sneg, ki je padel, je povzročil, da se po cestah težko hodi.

Na Erdeljskem trajajo dalje v dolinah Alute in Jiu sovražni napadi. Na donavski bojni črti naši prednji oddelki prodirajo dalje proti jugu.

Naše nove postojanke v vlaški ravani.

Falkenhaynovi armadi se je posrečilo, da si je priborila izhod iz dolin v gorah. Na zahodnem Vlaškem stoji zdaj naše čete na robu vlaške globoke ravani. Železniška proga Oršova-Verciorova (ob ogrsko-rumunski meji) - Krajova vodi naravnost proti vzhodu do Tantareni blizu izliva Motula in Jiu, nato krene proti Krajovu v jugovzhodni smeri. Zahodnovzhodni del železniške proge je oddaljen 80 km zračne daljave od mejnega prelaza Szurduk; naše čete, ki so dosegle to progo, stoje že 80 kilometrov globoko v sovražni deželi. Kraj Targuju, kjer se je bila prebijačna bitka, ki je omogočila sunek, leži v dolini Jiu, 40 km južno prelaza Szurduk. Ko so naše čete prebile sovražne črte pri Targuju, so morale napredovati še 40 km, da so dosegle železniško progo Oršova-Krajova.

Po uradnih poročilih so naše čete v dolini Aluta južno prelaza Rdečega stolpa prebile črto Calimanesti-Sinci. Ta dva kraja ležita 40 in 50 km južno prelaza Rdečega stolpa. Severovzhodno Sinci leži

Campolung, kjer so se izjalovili napadi Rumunov.

Jassy prestolnica Rumunije.

Iz Genia: Ko so Zeppelin zadnjič napadli Bukarešt, so vrgli v mesto 60 bomb. Kraljeva palača je bila zopet zadeta.

Sofija, 20. novembra. Rumunsko vojno ministrstvo se je preselilo v Jassy. Kralj je proglasil Jassy za glavno mesto Rumunije med vojsko.

Take Jonescu o nevarnem položaju Rumunije.

Take Jonescu izjavlja v svojem listu, da postaja položaj Rumunije nevaren. Moti se, kdor misli, da bo rumunska armada prekrizala Hindenburgove načrte. Nemčija je sklenila, da uniči Rumunijo. Če se tudi rumunske čete hrabro vojskujejo, sovražnik le neprestano napreduje.

Francoska sodba o Rumuniji.

Podpolkovnik Rousset piše v »Petit Parisien«: »Falkenhaynova armada je prodrla v Alutsko dolino 60 km od meje na sovražno ozemlje; čete so zasedle železniško progo Krajova. Pot iz Besarabije v malo Vlaško je zelo dolga; ruska ojačenja se pošiljajo tja le z velikimi težavami. Bati se je zato, da se v vpad sovražnika ne bo mogel zadržati.

»Times« o porazih Rumunov.

»Times« poročajo iz Bukarešta: Rumuni so izgubili minuli teden le na ujetnikih 8000 mož; umakniti so se morali 15 do 20 milj daleč.

X X X

Vpoklici na Ruskem. — Nad poldrug milijon mož.

Basel, 20. nov. »Novoe Vremja« poroča: Vsled zadnjih vpoklicev se je ruska armada pomnožila za poldrug milijon mož.

Veliki knez Nikolajevič poklican v glavni stan.

Ženeva, 20. novembra. »Temps« pri naša iz Petrograda poročilo, da je car poklical velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča v veliki glavni stan.

Eden najhujših porazov Rusije.

Berlin, 20. novembra (K. u.) Stockholmski dopisnik »Lokalanzeigerja« objavlja sledeči opis velikega eksplozije v Arhangelsku. Izjava: Izgubljenih je sedem parnikov, ki so obsegali skupno 27.000 ton. Pristanišče, v katerem je bilo vse polno ladij, je izgledalo kakor peko, tako je švigal plamen; ladje so poizkušale pobegniti; saj dvajset jih je bilo poškodovanih. Strelivo, ki je bilo unično na suhem, je bilo vredno približno 80 milijonov rubljev. Popolnoma so zgorela skladišča zveze moskovskih lastnikov predilnic, v katerih se je nahajalo približno 20.000 ovojcev bombaža. Dve tvornici gumija cenita svojo škodo na 15 milijonov rubljev. Ves park avtomobilov nove avtomobilske črte Petrograd-Moskva je zgorel. Vojni minister je baje označil nesrečo kot eno najhujših porazov Rusije. Dopisnik končno poroča, da je angleški veleposlanik zahteval, naj zasede Anglija pristanišče, da se bodo zabranili podobni dogodki, ker Rusija pristanišča ne straži dovolj.

Nove nemške sile pri Bitolju.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. nov. Veliki glavni stan:

Nove postojanke severno Bitolja smo zasedli, ne da bi nas bil sovražnik motil. Bojišče so dosegle nove nemške sile. Bolgari so odbili na bojni črti Moglena pri Rahovi in Tuzinu srbske sunke.

Prvi generalni kvartirni mojster:

pl. Ludendorff.

Francosko balkansko poročilo.

19. novembra. Topništvo je od Jovranskega jezera do Vardarja na obeh straneh živahno delovalo. Na vzhodu so Srbi prodirali dalje proti Gruništi in so streljali na ta kraj. V ovinku Črne so odbili Srbi nov bolgarski protinapad na višino 1212. Sovražnik se umika v neredu proti severu; Srbi, ki ga zasledujejo, so dosegli rob gorskega grebena 1278. Južno Bitolja so francoske in ruske čete iznova napredovale v smeri proti Kulevnu.

Angleški letalci so metali bombe na sovražni tabor pri Seresu. Naši letalci so metali bombe na tabore in bivališča pri Novaku in pri Bitolju. Čete orientse armade so vkorakale ob 8. zjutraj v Bitolj. Danes je obletnica, ko so vzeli Srbi leta 1912 Bitolj.

Bitolj.

Lugano, 20. novembra. »Corriere della Sera« trdi, da padec Bitolja z vojaškega stališča ni odločilen, čeprav je politično važen. Tudi se ne more trditi, da bo ta zmaga olajšala bolgarsko-avstrijsko-nemški pritisk na Rumunijo. Pričakovati je ravno nasprotno, da bodo namreč osrednje sile svoj nastop proti Rumuniji pospešile, da bodo potem hitreje mogle zopet pridobiti Bitolj.

Nova Poljska.

Poljsko vprašanje v pruski zbornici.

Berlin, 20. novembra. (K. u.) Ob polni udeležbi zbornice se preide v razpravo o poljskem vprašanju. Poslanec Heydebrand (konservativec) utemeljuje predlog konservativcev, svobodnih konservativcev in nacionalnih liberalcev glede varovanja nemškega značaja s prusko državo neposredno združenih in za obstoj in moč Prusije in Nemčije neobhodno potrebnih vzhodnih pokrajin.

Notranji minister Loebell izjavi: Pruska državna vlada nosi samoobsebi umevno svoj del odgovornosti glede potom manifesta obeh združenih monarhov podanih dejstev v gotovem pričakovanju, da bo ta korak v sedanosti in bodočnosti koristil nemški državi. Ker bo poljska država z Nemčijo in Avstrijo tesno zvezana, upamo z gotovostjo, da bo varnost in obstoj nemške države nasproti vzhodu trajno zagotovljena in pokrepljena. Nemške in poljske življenske koristi so se našle v tej svetovni vojni. Novembarski manifest jih bo združil in jih bo napravil za bodočnost neločljive.

To zgodovinsko dejstvo je že potrjeno s krvjo poljskih legij, ki je bila prelita ob strani avstrijske in nemške armade. Toda to dejstvo bo še pokrepljeno s priklopitvijo na novo preurejenih poljskih prostovoljnih bataljonov k strani obnoviteljev poljskega državnega življenja, k strani osvobodilcev. Ti poljski bataljoni bodo zastavili vso podedovano poljsko hrabrost za brambo nove bodočnosti Poljske proti še vedno od vzhoda preteči nevarnosti. (Odobranje.)

Minister pripoznavna, da dotika nova tvorba položaja onstran vzhodne meje globoko naloge Prusije. Prusko dr. ministrstvo smatra samoobsebi kot nujno dolžnost, da se posveča pri bodočih posvetovanjih in sklepih v tej zadevi vsem mogočim vplivom na prusko monarhijo največjo pozornost in da se varujejo pruski državni interesi ne samo sedaj, ampak tudi v bodočnosti, posebno pa še ob ureditvi končnih razmer. O tem, da je pruski državi vsaka pod zemljo onih vzhodnih, potem desetletij po delu uprave do visoke stopinje blagostanja se razcveteli obmejnih pokrajin, sveta in neodstopljiva, ni treba zgubljati besed. Svoji narodni nalogi na vzhodu bo ostala pruska država zvesta. Državna vlada pričakuje z gotovostjo, da bodo v Prusiji živeči Poljaki v bodočnosti državi izvrševanje njene velike naloge v vzhodnih provincah olajševali, s tem da bodo poleg svojega poljskega ljudskega mišljenja trdnjeje v dolžnosti pruskega državljanja se vživeli, in kakor z orožjem v svetovni vojni, tako tudi v mirnih časih nemškemu ljudstvu brezpogojno zvesto bo skazovali.

Nemci in Poljaki so si stopili v tej vojni bližje in si bodo še bližje stopili z upostavitvijo poljske države na vzhodu. Ta resnica bo odločevala po vojni o priliki preureditve zakonodaje in upravne prakse, ki se tiče pruskih državnih podanikov poljske narodnosti. Bodoče odredbe vlake bodo slonele na dobrohotnosti nasproti poljskemu ljudstvu. (Odobranje.) Ta zagotovitev, kateri naj zaupajo tudi Poljaki, naj zdostuje do ureditve novih razmer v smislu pruske tradicije. Minister opozarja na tozadevne prejšnje izjave, preko katerih ne more razviti sedaj programa bodoče pruske politike vzhodnih pokrajin.

Minister zaključuje: Dosedaj izpolnjene nemške naloge Prusije v pokrajinah Vzhodnega morja bodo obstojale dalje. Varstvo in ohranitev nemštva to bi bila tu dolžnost, ki jo bo še naprej spopolnila nemška država za nemško ljudstvo, nemško kulturo, nemški duh. Nemško kulturno delo na pruskem vzhodu, nemška posest neprecenljive vrednosti, mi vsi bomo hranili in varovali, da boste živeli. (Odobranje.)

Proglasitev samostojne Poljske pri poljskih legijah.

Krakovska »Nowa Reforma« priobčuje poročilo o proglasitvi samostojne Poljske v bivališču poljskih legij. Popoldne na dan proglasitve so odkorakale poljske legije na prosto polje pred mestom, se razvrstile v četverkot, v katerega sredi so postavili oltar. Pred oltar so se vstopili po-

veljnik in poslanstva. Legionarji so bili v vojni opremljeni in okrašeni z zelenjem. Navzoč je bil tudi nemški general Adams. Nato je stopil na pripravljeni oder brigadir vitez pl. Haller, naglasil važnost 5. novembra, prebral proglas in končal s trikratnim »Zivio!« neodvisni Poljski, čemur so se navzoči navdušeno pridružili. Brigadir je pozval legionarje, naj vztrajajo v vojaških krepostih. Pri besedah: »Zivio poljska država!« so vsi častniki potegnili sablje, zaorili so »Zivio!« in vse godbe polkov so zaigrale: »Ni še Poljska izgubljena«. Baterije so oddale 101 strel. Nato je pristopil k oltarju p. Pans z mnogoštevilno duhovno asistenco in opravil slovesno sv. mašo. Zbor legionarjev je zapel Te Deum. Po službi božji je zopet zadonela poljska himna in nato nemška in avstrijska. Nato je govoril nemški general, ki je slavil orožno bratstvo poljsko-nemško-avstroogrsko in junaštvo poljskih legij ter izrazil trdno zaupanje, da bodo beli poljski, črni nemški in dvoglavni avstroogrski orel tudi v bodoče zmagovito kljubovali celemu svetu sovražnikov. Končal je z »Zivio!« svobodni Poljski, nakar so zaorili radostni klici legionarjev. Nato so legije odkorakale v vojašnico.

Poljski kmetje za Poljsko.

»Glos Narodu« poroča: Na zborovanju poljskih kmetov dne 12. t. m. v Lublinu se je sprejela sledeča resolucija glede novega poljskega kraljevstva: 1. Zbrani na zborovanju kmetov v Lublinu dne 12. listopada pozdravljajo podaniki poljske države z največjo radostjo ustanovitev »Poljske države«. Naš del glede brambe kraja vzamemo z radostjo na svoje rame. V boju za državo ne bomo štedili ne z žrtvami, ne s krvjo. 2. Zahtevamo takojšnjega oživetja temeljnih institucij poljske države, proglašene potom cesarev Avstrije in Nemčije dne 5. listopada 1916. In sicer: a) Naj se pokliče z voljo ljudstva na prestol kralj poljski s krvi davnih poljskih kraljev, katolik, ustanovitelj dinastije, vladar poljske države, načelnik poljske vlade in vrhovni poveljnik poljske armade. b) Naj se skliče državni zbor iz narodnih zastopnikov, izvoljenih na podlagi demokratične ustavne volilne pravice, ki bo odločal v poljski državi. c) Naj se sestavi poljska armada, katero skliče poljski kralj skupno z vlado v službo in obrambo poljske države. Temelj poljske armade naj tvori junaške poljske legije. Podobne resolucije so bile sprejete na zborovanju dne 12. t. m. v Varšavi, katerega je sklical »centralni narodni odbor«.

Obsodba proti dr. Kramaru in tovarišem potrjena.

Dunaj, 20. nov. (K. u.) Kakor se je že poročalo, je c. kr. domobransko divizijsko sodišče na Dunaju dr. Karla Kramarja in dr. Alojzija Rasina radi hudega veleizdaje po § 58 c. kaz. postave in proti vojni sili države po § 327 vojaške kazenske postave kakor tudi tajnika časopisa »Narodni Listy« Vincenca Cervinca in zasebnega uradnika Jožefa Zamasala radi zločina vojninstva po § 321. voj. kaz. postave obsodilo na smrt. Navedeni so vložili proti tej razsodbi pri c. kr. najvišjem domobranskem sodišču ničnostno pritožbo, to je navedeno sodišče v nekaterih točkah že v nejavni seji odklonilo. Sodni dvor je zdaj po osemindesetih dneh razpravi danes razsodil, da se ne ugodni ničnostna pritožba tudi v pravno izpodbijanih delih razsodbe. Pri javni razglasitvi sode je vrhovno domobransko sodišče obsežno in temeljito utemeljevalo razsodbo. Razsodba prve instance je zdaj pravno veljavna. Potem, ko se je sodbja razglasila, se je sodišče v nejavni seji sklepalo v smislu § 375 vojaškega kazenskega reda o mnenju, če govore kakor razlogi za pomiloščenje.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. nov. Uradno: Nobenih važnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

19. novembra. Sovražnik je obstreljeval ponoči na 18. t. m. naše postojanke na strminah gore Glove južno od Río Cameras. Z oddelki pehote je napadel na to vas Sancan, ki smo jo bili zasedli 26. oktobra. Izvedli smo protinapad in razkropili sovražnika. Sovražne sile so v zgornjem Butu napadle 17. novembra zvečer po močnem pripravi s topovi bojno črto od Malega do Velikega Pala; glavne napore so osredotočili proti našim črtam na vrhu Chapot severno Malega Pala. Po ljuitem ročnem metožu smo sovražnika na celí napadalni črti odbili. Uničili smo male sovražne oddelke, ki bi bili radi vpadli v jarke Chapota. Nekaj sovražnikov smo ujeli in zaplenili orožje in strelivo, ki ga je bil popustil sovražnik, ko je bežal. Na julijski bojni črti

je delovalo včeraj na obeh straneh topništvo, dasi je bilo vreme trajno neugodno.

Italijani o naši moči ob Soči.

Basel, 20. novembra. »Basler Nachrichten« poročajo iz Milana: Italijanski vojaški kritiki so mnenja, da so Avstrijci ob Soči sedaj močnejši kot kedaj poprej.

Italijanske častniške izgube.

Dunaj, 20. nov. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Po neki zasebni statistiki imajo Italijani od četke vojske mrtvih: 11 generalov, 128 polkovnikov in podpolkovnikov, 194 majorjev, 1014 stotnikov, 882 nadporočnikov in 3248 poročnikov. Od 1. do 16. t. m. so padli 3 polkovniki in podpolkovniki, 4 majorji, poleg tega 27 stotnikov, 29 nadporočnikov in 70 poročnikov.

Novi vpoklici v Italijo.

Rim, 20. nov. (K. u.) Uradni list poroča: Tretja kategorija letnikov 1876 in 1877 je za 1. december poklicana pod orožje. Vsi dopusti in vse oprostitve zdravnikov so preklicani.

Italijani nastopijo izven Italije?

Gurth, 20. novembra. Milanski listi poročajo: Pri novih vojaških operacijah entente bo nenaden nastop Italijanov izven Italije igral posebno važno vlogo.

Italijanska vojaška zdravnica na bojišču.

Lugano, Signor Filomeno Coroini, prvo italijansko vojaško kirurginjo, so podelili 9. armadnemu zboru, ki se nahaja v bojni črti.

Italijani proti nemški godbi.

Lugano, (K. u.) V rimskem »Augusteum« so izvižgali godbo, ko je svirala Wagnerjeve skladbe. Klicali so: Proč z Nemčijo! Nočemo nemške godbe!

Francoski vojni minister v Italiji.

Lugano, 20. novembra. (K. u.) Francoski minister je odpotoval čez Rim v italijanski glavni stan.

Potres in povodnji v Italiji.

Lugano, 20. novembra. (Kor. ur.) Iz porečja Arne se poroča o velikanski škodi, ki so jo povzročile povodnji. Ob tirske obali je bil včeraj hud potres. Iz Livorna, Genova, Savone, Marselle in številnih kopalšč se poroča o zelo velikih škodah. V pristaniščih je potopljenih nad 100 ladij. Veliki parnik »Engadi« je poškodovan. Železniška proga Genova—Spezia je na treh mestih pretrgana. Še-le po dolgem trudu se je s provizoričnimi napravami zopet omogočil promet. V sled pomanjkljivih naprav se je pa pri Chiavari tovorni vlak prevrnil v morje.

Novo nasilstvo entente na Grškem.

Atene, 20. novembra. (K. u.) Reuter: Zavezniki so zahtevali, da se avstrijskemu, nemškemu, bolgarskemu in turškemu poslaniku izroče potni listi. Vlada smatra to zahtevo kot nesprejemljivo. Vršil se je kabinetni svet pod predsedstvom kralja, da razpravlja o tej zadevi. Kralj je za jutri ob 10. uri dopoldne sklical kronski svet. Vlada veliko razburjenje, ker so zavezniki zahtevali, da morajo sovražni poslaniki v sredo odpotovati.

Kaj vse zahtevajo Francozi od Grške.

»Corriere della Sera« javlja iz Aten: Francoski admiral je zahteval, naj grška vlada izroči orožje, strelivo in drugo blago, namenjeno, da se oborožita dva letnika grške vojske.

Dijaške demonstracije v Atenah.

Lugano, 20. nov. Iz Aten se poroča z dne 17. t. m.: Med vseučiliškimi dijaki je prišlo do pretepot. V sled tega so napravili dva demonstracijska obhoda, venizelistički, ki se je podal k francoskemu poslanstvu, in drugi, ki je manifestiral pred kraljevo palačo. Ko so zagledali ta spreved, je naenkrat padlo okoli 20 strelcev. Del dijakov se je razkropil. Razširile so se vznemirljive vesti. Grozili so, da so francoski vojak, ki so bili v bližini, streljali na dijaške. Drugi so pravili, da so dijaki prvi streljali in da je med Francozi nekaj mrtvih in ranjenih. V resnici pa je streljala neka med drevesj skrita skupina ljudi in ni bil nihče zadet.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. nov. Veliki glavni stan:

Bojna črta kraljeviča Rupreta Bavorskega.

Angleški topovski ogenj ni bil včeraj zelo močan; le na obeh bregovih Ancre med Serre in Beaumont kakor tudi proti našim postojankam južno Miraumonta so zvečer Angležii napadli, a njih napadi so s izjalovili z velikimi izgubami. V boju z granatami je vrgla naša pehta Angleže iz

zahodnega dela Grandcourt. Med protinapadi zadnji teden smo ujeli 22 častnikov in 900 mož in zaplenili 34 strojnih pušk. Odbili smo ponovne poizkuse Francozov, da vdoro v gozd St. Pierre Vaast, dasi je močan ogenj pripravil napad, ki so ga izvedle sveže sile.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

18. novembra popoldne. Južno Somme smo brez truda z ročnimi granatami odbili nemški oddelek, ki se je približal francoskemu jarku v odseku Biaches. Povsod drugod je bilo ponoči precej mirno. Slabo vreme zavira na celi bojni črti operacije.

18. novembra ob 11. uri ponoči. Južno Somme smo odbili z zapiralnim ognjem in z ročnimi granatami poizkus Nemcev, ki so nameravali napredovati proti našim jarkom vzhodno Berny.

Belgijsko poročilo. V odsekih Dixmuide, Steenstraete in Het Sas je topništvo lahko delovalo.

19. novembra ob 3. uri popoldne. Ponoči je bilo na celi bojni črti primeroma mirno.

19. novembra ob 11. uri ponoči. Izvzemši ljutega obstreljevanja utrdbe Douaumont in okolice se s cele bojne črte nič ne poroča.

Belgijsko poročilo. Živahen boj z bombami pri Steenstraete in Boesinghe. Topništvo je danes manj delovalo kot včeraj.

Belgijsko poročilo. Živahen boj z bombami pri Steenstraete in pri Boesinghe. Topništvo je danes manj kot prejšnje dni delovalo.

Angleško uradno poročilo.

18. novembra popoldne. Napredovali smo s svojimi postojankami severovzhodno Beaumont-Hamel in prodrli severno Beaumont-Hamel in Hebuterne je sovražnik besno obstreljeval. Ponoči smo uspešno presenetljivo napadli sovražno utrdbo severno Yperna, ujeli smo 20 mož in zaplenili eno strojno puško.

18. novembra zvečer. Kljub viharju smo danes napredovali severno in južno Ancre; posebno južno reke Ancre smo napredovali, kjer smo dosegli rob Grandcourt. Do zdaj smo našli 258 ujetnikov.

Angleški glavni stan javlja: V soboto smo zelo živahno napadli in pridobili veliko ob Somme. Južno Ancre smo prodrli na bojni črti 5000 jardov v povprečni globini 500 jardov. Na južnem bregu reke smo prodrli na zahodnem delu Grandcourt skozi najskrajnejši rob tega kraja; tam se zdaj nadaljuje boj z bombami. Na najskrajnejši desnici smo vzeli višino južno Rancourt. Od tam je prodirala neka patrulja naprej proti vasi in se je z ujetniki vrnila. Naše čete, ki so se bojevale severno Ancre, so napredovale na južnem bregu. Na južnem bregu smo vjeli do 600 mož.

19. novembra zvečer. Položaj se ni izpremenil. Pri Ancre smo ujeli včeraj 20 častnikov in 752 mož, število ujetnikov od 13. t. m. se je torej zvišalo na 6962.

Stroge odredbe v Bruslju.

Bruselj, 20. novembra. V sled političnih demonstracij, ki so se 15. t. m. v znatnem obsegu vršile pred dvema cerkvama in med katerimi je prebivalstvo psovalo posamezne Nemce, je izdal guverner odredbo, ki določa: Od 21. novembra dalje morajo biti javni zabavni lokali, gostilne, kavarne in trgovine zaprte ob 8. uri zvečer. Med pol 9. uro zvečer in 4. uro zjutraj je bivanje po ulicah dovoljeno le s posebnim pismenim dovoljenjem.

Nemški kancler

je odpotoval v soboto zvečer v veliki glavni stan, kjer ostane kratko dobo.

Priprave sporazuma na pomladansko vojsko.

Italijanski listi poročajo o velikih pripravah sporazuma za bodočo pomladansko vojsko. Italija bo postavila novo rezervno armado in dela z vso silo na sestavo rezervnega topništva. Francija bo poslala spomladni na bojišče temnopolno armado; tudi Anglija se je obvezala, da bo poslala na bojišče novo armado, ki jo bo nabrala v kolonijah. V kratkem bo zboroval velik vojni svet, ki se ga bodo udeležili zastopniki Francije, Anglije, Rusije, Italije in Rumunije, ki bo določil podrobnosti o novih pripravah.

Španski kralj sv. očetu.

Glasilo španskih katoličanov »El Debate« objavlja na čelu lista članek o sedanem položaju apostolske stolice, ki izvaja: Položaj sv. očeta je postal nevzdržljiv. Sv. oče bo moral najbrž zapustiti Rim. Kralj Alfonz mu je ponudil palačo Escorial za bivanje. Mogoče je, da sv. oče sprejme to ponudbo.

Dnevne novice.

+ Iz seje deželnega odbora kranjskega, dne 20. nov. t. l. Tvrđki Karol Pollak v Ljubljani se izreče za naklonjeno svoto 200.000 K za vojne vdove in sirote iz Kranjskega najtoplejša zahvala Kranjske vovodine. —

— Za božičnico na fronti se dovoli 4000 K. — Deželni vladi se predlaga zvišanje oskrbovalnih pristojbin v deželni bolnici, v deželni blaznici, cesarja Elizabete bolnici v Novem mestu in v bolnici v Postojni. — Mestni občini ljubljanski se s pridržkom Najvišjega odobrenja dovoli provizorno, pobirati od 1. januarja 1917 dalje od vseh veselilnih prireditelj v mestnem ozemlju z vstopnino, dalje od razstav in enakih podjetij veselilski davek od vstopnine v prid mestnemu ubožnemu zakladu.

+ Generalni polkovnik Beck o 47tih. Imejtelj pešpolka št. 47, generalni polkovnik grof Beck-Rzikowsky je na častitko njegovega polka povodom svoje 70letnice odgovoril: »Velecenjeni gospod polkovnik! Najsrčneje se zahvaljujem Vam in mojemu polku za poslano častitko. Polk mi k temu redkemu jubileju ni mogel napraviti večjega veselja kot z izredno hrabrim in junaškim nastopom proti tistem zavratnemu sovražniku, na čigar tleh sem tudi jaz krvavel. Častitam iz celega srca polku in njegovemu poveljstvu, pod kojega vodstvom je, zvest tradicijam, doprinesel čudeže junaštva in hrabrosti, o čemer pričča poslovalno pismo N. c. in kr. visokosti nadvojvoda Jožefa. Zelo sem ponosen na svoj brezprimerno hrabri polk.«

— Kanonik Frančišek Povše umrl. Danes zjutraj je umrl v Novem mestu kanonik in bisernomašnik preč. gosp. Frančišek Povše. Rojen je bil na Trebelnem dne 24. avgusta 1829, v mašnika posvečen dne 31. jul 1853. Služboval je kot kaplan v Borovnici, Vačah, Radečah, Polhovem gradu, kot lokalni kaplan v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem. L. 1875 je postal župnik na Ježici, kjer je služboval do l. 1893, ko je postal kanonik kolegijalnega kapitlja v Novem mestu. Pogreb bo v četrtek dopoldne ob 9. uri. — Se priporoča v memento.

+ Izjava novega poljedelskega ministra. Novi poljedelski minister, grof Clam-Martiniz, je izjavil nasproti češkemu kmečkemu poslancu Staneku, ki se je v poljedelskih stvareh oglašil pri njem, da bo kot dolgoletni sodelavec v deželnih kulturnih svetih gotovo v vseh stvareh, ki se tičejo deželne kulture, pritegnil te važne korporacije k in nasvetu.

+ Času neprimeren imenuje »Reichsposta« odmev, ki ga je vzbudila znana vojna resolucija nemških strank: Osamosvojitve Galicije in nemški državni jezik, pri nemških narodnih monarhiji, in meni, da mora biti sklenitev in notranja edinstvo Avstrije tudi še nadalje geslo. — Ako kdaj, velja pač tu stari rek: Zdravnik, ozdravi samoga sebe! Najprej frivilno motijo notranji mir s pretiranimi zahtevami, potem se pa čudijo, da se napadeni narodi dvignejo k obrambi. Gotovo notranja edinstvo ne sme iti na kose, toda ako je »Reichsposti« resno za to, da se ohrani, potem se mora v prvi vrsti obrniti na lastno stranko, da neha podpirati narode žaleče nedostojnosti nemških radikalcev. »Es tut mir in der Seele weh, daß ich dich in dieser Gesellschaft sehe«, mora reči vodstvu svoje stranke, ker moramo drugače smatrati njen srčni izliv le kot višek tartuferije. — Tako piše praška »Union«.

+ P. Alojzij Jemelka S. J. težko bolan. Kakor poroča češko katoliško časopisje, je znani češki misijonar in organizator p. Jemelka težko obolel. Vendar niso se izgubili upanja, da okreva.

+ Slov. kat. izobraževalno društvo »Kres« v Gradcu ima v nedeljo, dne 26. novembra po popoldanskih slovenskih večerih svoj letni občni zbor v društvenih prostorih.

— Iz ljudskošolske službe. C. kr. okr. šolski svet v Črnomlju je imenoval absolvirano učiteljsko kandidatino Katarino Plevnik za suplentinjo na ljudski šoli v Bojancih. — C. kr. okrajni šolski svet v Litiji je imenoval poizkusno kandidatino Ano Kovač za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Zatičini. — C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu je imenoval namesto k vojakom odislega učitelja Franca Čuk poizkusno kandidatino Amalijo Punčuh za suplentinjo na štirirazredni ljudski šoli v Zg. Logatcu in ji obenem poveril ekskurendni pouk v Živeršah.

— Iz ruskega ujetništva so se oglasili sledeči vojniki 35. domobranskega pešpolka: Gojca Just iz Gropade pri Trstu; Marc Henrik iz vipavske doline; Černeka Ivan iz Lupoglave, Istra; Tomšič Josip iz Bača pri

Št. Petru na Krasu; Vidrih Franc, Podraga, Vipava.

— Vojna posojila se lahko porabi za plačilo davkov. Finančno ministrstvo je razglasilo, da se titri avstrijskega in ogrskega vojnega posojila lahko porabi za plačevanje davkov, zlasti za užitnino, carino in kot kavcije v vseh strokah državne uprave po določenem kurzu, ki znaša za I. avstrijsko vojno posojilo 9750 odstotkov, za II. vojno posojilo 9525 odstotkov, za III. vojno posojilo 9360 odstotkov in za IV. vojno posojilo 93 odstotkov za dolgoročno, 9550 odstotkov za leta 1923. plačljiv IV. vojno posojilo.

— Ustanova za absolvente trg. šol in akademij. Z l. tečajem šolskega leta 1916/17 se podeli I. mesto Jožef vitez Gorupove cesarja Franca Jožefa I. jubilejne ustanove za absolvente trgovskih šol in akademij, ki nameravajo nadaljevati svoje študije v inozemstvu, letnih 1000 kron. Pravico do te ustanove imajo absolventje trgovskih šol in akademij, ki nameravajo nadaljevati svoje študije v inozemstvu, in sicer v sledečem redu: 1. sorodniki ustanovnika; 2. če teh ni, sinovi ustanovnikovih uradnikov in 3. če tudi teh ni, prosilci slovenske narodnosti iz Kranjske, avstrijskega Primorja ter Štajerske in Koroške. Če bi se ta ustanova ne podelila, se razdeli v dve ustanovi po 500 K. Pravico do teh delnih ustanovnih mest imajo izključno le gojenci eksportne akademije na Dunaju, in sicer tudi v gori pod točko 1. do 3. označenem redu. Pravico podeljevanja ima sedaj gospod Kornelij Gorup vitez Slavinjski v Trstu. Prošnje za podelitev te ustanove je vložiti najkasneje do 20. decembra 1916 pri deželni vladi v Ljubljani, kjer se poišče kaj je treba prošnji priložiti.

— Vožnje cene na železnicah se zvišajo za 20 do 30 odstotkov, in sicer za osebni in blagovni promet. Ni pa še odločeno, ali in v kolikoli naj bodo pri tem pritegnjene tudi zasebne železnice. Tudi še ni določeno, kdaj stopi zvišanje v veljavo, vendar je pa toliko gotovo, da v tekočem letu ne.

— Poskušeni samoumor. Zaradi družinskega spora je skočila Štefanija Keltner, žena trgovca s črevesjem na Bregu pri Ptuj, v bližini Krallove gostilne v Dravo. Precej visoka voda jo je nesla hitro naprej. Vpitja je slišal tudi službe prosti mestni stražnik Fleichhacker, ki je skočil takoj v vodo in je z velikim trudom ter v posebni nevarnosti lastnega življenja ženo rešil iz vode.

— Posili hoče biti požigalec. V Celju so zaprli krojača Jakoba Flisa, ki je pravil šolskim otrokom, da je on začel Vrhovškovo gospodarsko poslopje v Ostrožnem, ki je nedavno pogorelo. Mož je najbrže nedolžen in bi le rad čez zimo prišel na varno.

— Hrvaški roparji se zopet oglašajo po vaseh krog Brežic. Oboroženi uderejo v hišo in z orožjem v roki izsiljujejo denar in drugo blago. Tako so v eni noči odnesli iz Dramelj in sosednih vasi za okroglo 2000 K plena.

V Celju aretirani dijaki, so bili od domobranskega sodišča v Celju zopet izpuščeni.

— Samoumor na jeseniškem kolo-dvoru. Na kolodvoru na Jesenicah se je vrgla pod vlak 25 let stara gospodična Husek iz Prage. Bila je takoj mrtva. Samoumor je izvršila, ker se je bala, da zblazni.

Ljubljanske novice.

+ Karol Javoršek. Karol Javoršek, redni učitelj na Slov. trgovski šoli v Ljubljani je bil rojen v Olševku 1873. Po dovršenih izpitih na ljubljanskem učiteljskem je služboval v raznih krajih tako v Košani, v Budanjah in v Ljubljani, pred sedmimi leti pa je bil nastavljen na tukajšnji Slovenski trgovski šoli, potem ko je bil napravil izpit za meščanske šole iz obeh skupin. Kot kolegijalen tovariš in izboren vzgojitelj je bil postal za zavod solidna, zanesljiva moč, kakršne je težko pogrešati. Njegov miren značaj ga je omilil vsakemu, ki ga je poznal, toliko bolj onemu, ki je z njim občeval vsak dan kot kolega in je imel priliko spoznati njegovo celo premeško srce. Ni bil mož, ki bi se silil v ospredje, v tihi poniznosti in neumorni delavnosti je vršil svoj poklic, dokler ga ni nevarna bolezen poslala — žalibog za vedno — na dopust. Že več let je bolehal, preteklo leto pa je vidoma pešal in hiral. Huda srčna napaka je jela kazati svoje posledice. Uvidevši, da začetkom letošnjega šolskega leta ne bi mogel nastopiti svoje službe, je prosil za dopust, ki mu je bil po preteku prvega dovoljenega termina podeljen za celo tekoče šolsko leto. Navajen živahnega vrvenja v šoli, je bil silno nesrečen, ko se je moral vleči. Slutil je, da ga čaka neizogibno, solze so mu porosile lice vsakrat, ko smo ga obiskovali. Uganil je, da ga ne bo več nazaj med svoje kolege in učence, katerim je

zelo, zelo hudo po dobrem gospodu Javoršku. Prizadetim iskreno sočutje! T.

lj Slovo od zavoda. Včeraj, 20. t. m., je doživela tukajšnja I. državna gimnazija važen spominski dan: poslovil se je namreč, stopajoč v pokoj, od mladine dosedanj ravnatelj, c. kr. vladni svetnik g. dr. L. Pogačar. Po šolski masi so učenci ostali v avli. Pevci so pod vodstvom g. prof. Kozine zapeli kot uyod k slavnosti prelepo skladbo Ave Maria. Nato se je od g. vladnega svetnika najprej v imenu zavoda poslovil sedanji začasni voditelj g. prof. Fr. Novak, omenjajoč njegovih zaslug na polju poduka, vzgoje in spisovanja šolskih knjig. Nato je v slovo govoril v imenu učiteljskega zbora senior g. dr. V. Korun. Pogledali smo tedaj tja, kjer je stal učiteljski zbor: zelo je okrnjen, skoro tretjina članov je v voni službi na raznih krajih; pač radi bi se tudi oni udeležili slavlja svojega ljubega ravnatelja. Kratek je nagovoril še g. konz. svetnik dr. Fr. Perne tudi v imenu g. dr. Alf. Levčnika v zahvalo za veliko naklonjenost v težki službi katehetski. Končno se je v leposostavljenem nagovoru zahvalil zastopnik mladine, osmošolec Fr. Zbašnik. Pogledali smo po dvoran: nižji razredi polnoštevilni, a v treh, zlasti pa v najvišjih dveh so bile velike vrzeli — nekatere se ne bodo nikoli več izpopolnile. Tudi ti bi radi prišli, saj so se še na bojnih poljanah spominjali svojega dobrega ravnatelja, nekateri še malo pred smrtjo. Tudi v imenu teh se je poslovil zastopnik dijaštva, in v imenu vseh, katerim je bil g. dr. Pogačar v teku dolgih desetih let vreden, doberhoten ravnatelj. Kje, kje so zdaj vsi tisti? Premnogi se še hrabro, zvesto bore za domovino in cesarja, kakor jih je vedno tako lepo učil in navduševal g. ravnatelj, precej pa jih je pokrili že beli sneg že tretjič ali drugič ali morda tudi prvič... Ah, oko, kam si se zagledalo...? G. vladni svetnik se je nato zahvalil vsem govornikom, mladini pa je priporočil: naj ne krene nikdar s prave poti; pogumno naj stremi za svojim poklicem, predvsem pa naj podvoji svojo pridnost, da izpolni zijoče vrzeli. Spominjajoč se velikih dobrot, ki jih je vžil pod slavno vladno presvetlega cesarja na gimnaziji, na vseučilišču in potem v 33 letni službi, je zaključil odhajajoči g. ravnatelj svoj govor s trikratnim slava klicem na Njega Veličanstvo, in vsa mlada grla so trikrat zaorila navdušeno za njim. Pevci na koru so zapeli še dve prekrasni skladbi: potpou iz narodnih pesmi (Parma) in Schwabovo »Dobro jutro«. Končno so zapeli cesarsko pesem. — Skromna slavnost je bila res pristrčna; videli smo, kako je g. ravnatelj ljubil to mladino in kako težko mu je slovo; mladina pa je tudi glasno povedala, da je ljubezen našla proti-ljubezen v njenih srcih. Učiteljski zbor, zdaj nekam osirotel, pa bo še dolgo, dolgo pogrešal svojega skrbnega, taktnega, dobrohotnega ravnatelja. Naj bi g. vladni svetnik dolgo vžival sad svojega truda v miru!

lj Hirska banka v Ljubljani bode v kratkem pričela z rednim poslovanjem ter opozarja slavno občinstvo, da že sedaj sprejema prijave na 5. vojno posojilo v I. nadstropju svojega bančnega lokala v Šelenburgovi ulici št. 1, ker menjalnični prostori v pritličju še niso dogotovljeni. — Poslani inserati moremo iz tehniških razlogov pričeti šele jutri.

lj Potres. Danes ponoči so zaznamovali instrumenti ljubljanske potresne opazovalnice krajevno tresenje. Začetek potresa ob 12. uri 10 minut 25 sek., konec ob 12. uri 12 minut.

lj Nadolical pri dež. sodišču v Ljubljani gospod Albert Pogačnik je bil odlikovan s častno svetinjo z štiridesletno vzorno službovanje.

lj Prodaja mesa v sili zaklane živine. Mest. aprovizacija ne bo poslej več prodajala na stojnici na Vodnikovem trgu mesa v sili zaklane živine, temveč v cerkvi sv. Jožefa. Redoma se bo začelo prodajati meso — če bo sploh na razpolago — ob 7. uri zjutraj. Če bi se pa prodaja kak dan ne vršila ali začela pozneje, bo ob 7. uri zjutraj že na vratih tozadevno obvestilo. Tudi rajženci se bodo oddajali le v cerkvi sv. Jožefa.

lj Cesto na pokopališče k sv. Križu bo mestna občina obsadila s kostanjevim drevjem.

lj Umrl so v Ljubljani: Fran Koršič, domobranski pešec. — Gregor Mihelič, hiralec, 72 let. — Marija Jelenc, hči poštnega uslužbenca, 10 let.

lj Umrl je včeraj v pokojeni ravnatelj filharmoničnega društva g. Josip Zöhrer, star 76 let.

lj Oprostitev podkovskih kovačev od črnovojniške službe. Oblasti so se prepričale, da kovanje konj čezdalje bolj nazaduje. Dogaja se, da postajajo konji, čestokrat tudi evidenčni konji, nerabni. C. kr. poljedelsko ministrstvo je zategadelj odredilo, da se podkovski kovači, zlasti če pripadajo starejšim letnikom in so za orožje nesposobni, oproste črnovojniške službe. Prošnje je vlagati potom politične oblasti na vojaško poveljstvo v Gradcu.

Primorske novice.

Viteški križec Franc Jožefovega reda je podelil cesar adjunktju na pomorskem observatoriju v Trstu Adolfu Faidiga.

Preč. g. župnik Karol Čigon iz Vojsčice je dne 20. t. zopet prišel v tukajšnje deželno bolnico, ki jo je bil nedavno skoro popolnoma ozdravljen zapustil ter se kot begunec nastanil v Škofji Loki. Nesreča je hotela, da je padel na zledenelih tleh, vsled česar si je zlomil isto nogo, ki ga je poprej bolela. Želimo skorajšnjega ozdravljenja.

Na javni deski pred veliko vojašnico so v Trstu vsak dan objavljala dogodka na bojišču. Doslej se je to objavljalo v vseh treh jezikih. Sedaj pa je slovenski jezik izginil in ostala sta le še dva: laški in nemški. Naj se na primeren način opozori merodajne kroge, da ne prezirajo slovenščine!

Goričani v ljubljanski deželni bolnici. Dne 19. t. m. je dospel v tukajšnje deželno bolnico 60 let stari Ivan Belinger, begunec-posesnik iz Solkana št. 208, notranje bolan. — Pred 3 tedni je bil zadet v domači hiši od šrapnela v desno nogo 12 letni Rajmund Rebek iz Trnovega št. 27 pri Goriči. Dosedaj se je zdravil v vojaški bolnici, pred par dnevi pa je došel v tukajšnje deželno bolnico; da popolnoma okreva.

Moke je došlo zadnje čase precej v Trst. Zato bi bilo želeto, da se ljudem ustreže, da jim ne bo preostajalo nakaznic za moko in manjkalo moke same. Tudi slanina je došlo nekaj.

Najnovejša brzojavna poročila.

Današnje poročilo o cesarjevi bolezni.

Dunaj, 21. nov. Cesar je minulo noč mirno in dobro spal. Vročina je enaka sinočnji. Cesar je vstal ob običajni uri in opravilja kot ponavadi državne posle.

Zavezniške čete se bližajo Krajovi.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 20. nov. zvečer. Veliki glavni stan: Artiljerijski boji severno Somme.

Naše čete se bližajo Krajovi, glavni mestu zahodne Vlaške. Ob spodnji Donavi in ob Strumi živahnejši oženj.

Veleizdajniški proces proti Soukupu in tovarišem odgođen.

Dunaj, 21. novembra. (Kor. ur.) Listi poročajo, da so veleizdajniški proces proti državnemu poslancu Soukupu, uredniku »Časa«, Hajeku, Dušekju in tovarišem, ki se vrši pred domobranskim divizijskim sodiščem, včeraj v svrhu novih poizvedb glede nekaterih obtožencev odgodili.

× × ×

»Deutschland« slučajno ponesrečil.

Kolin, 20. novembra. (Kor. ur.) »Kölnische Ztg.« poroča iz Washingtona: Zdi se, da je bila »Deutschlandova« nesreča slučajna. Tri ladijske plošče so vtišnjene, na splošno je pa ladja nepoškodovana. O preiskavi glede ladje vlačilke se ničesar ne izve. Odhod »Deutschland« se bo radi zaslivanja glede odgovornosti za nekaj dni zamudil.

535 sovražnih letal uničenih.

Od 1. oktobra 1915 do 30. septembra 1916, torej v enem letu, so uničili Nemci na zahodni bojni črti 535 sovražnih letal.

Po svetu.

Največji most na Ruskem so glasom ruskih listov otvorili te dni. To je novi železniški most, ki vodi pri Habarovsku čez reko Amur ter omogočuje neposredno zvezo med Petrogradom in Vladivostokom; železnica teče vsekakor po ruskem ozemlju, ne da bi se dotaknila Mandžurije.

— Ozir na družinske očete na fronti. Nemški vojni minister je izdal naredbo, naj se pri porabi moštva ozirajo na družinske razmere ter zlasti na družine, od katerih je zahtevala vojna že posebno težkih krvnih žrtve. Tudi očete, ki imajo mnogo otrok, naj porabljajo kolikor mogoče malo v najsprednejši bojni črti.

Za 4000 K surovega masla se je pokvarilo v Libercu. Maslo je bil naročil neki trgovec iz Warnsdorfa, a v Libercu so blago zaplenili — zakaj, se ni dalo izvedeti. Toliko pa je trgovec doagal, da so z zaplenjenim maslom takoj neprimerno ravnali, da se je cela pošiljatev popolnoma pokvarila.

Kako so imeli v Monakovem šole prost dan. V soboto zjutraj pred 8. uro je v neki šoli v Monakovem zazvonil telefon. Šolski vodja gre takoj k telefonu. »Halo! Tu generalno poveljstvo — letalci se bližajo.« Učitelji so poslali zato vse otroke, ki so bili že v šoli, domov. Kmalu nato se je pa izkazalo, da jih je nekdo potegnil.

Vojaske vesti.

Iz seznama izgub št. 485.

Kadetni aspirant Bratč Franc, 26. dom. pp., 6. Maribor, 1894, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Ahlig Franc, 26. dom. pp., 6. s., št. Jurij, 1891, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Anžer Ludovik, 26. dom. pp., 7. s., Obrat, 1895, mrtev (12. 7. 1916); poddes. Berk Franc, 26. dom. pp., 7. s., Rogatec, 1856, mrtev (12. 7. 1916); inf. Blatnik Karol, 26. dom. pp., 5. s., št. Jurij, 1894, mrtev (21. 7. 1916); inf. Bobek Filip, mrtev (18. 7. 1916); poddes. Cinžar Franc, 26. dom. pp., 7. s., Brežice, 1883, mrtev (12. 7. 1916); in. Frangeš Jakob, 26. dom. pp., 2. s., Slovenjvas, 1873, mrtev (13. 7. 1916); inf. Golob Anton, 26. dom. pp., 5. s., Ljutomer, 1890, mrtev (11. 7. 1916); inf. Gornik Dominik, 47. pp., 13. s., Maribor, ranjen in ujet; inf. Govedič Stanko, 26. dom. pp., 6. s., Ptui, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Habjanšek Ivan, 26. dom. pp., 7. s., Trnovci, 1795, mrtev (12. 7. 1916); inf. Janžekovič Ignacij, 26. dom. pp., 6. s., Ptui, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Kitek Josip, 26. dom. pp., 6. s., Vrhovlje, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Klep Stefan, 26. dom. pp., 6. s., Smarjeta, 1893, mrtev (12.—29. 7. 1916); četovodja Kos Josip, 26. dom. pp., 7. s., Zakot, 1834, mrtev (12. 7. 1916); inf. Krbanič Anton, 26. dom. pp., 2. s., Buzet, 1893, mrtev (13. 7. 1916); inf. Kresnik Karol, 26. dom. pp., 3. s., Tehare, 1891, mrtev (13. 7. 1916); inf. Krivec Tomaž, 26. dom. pp., 2. s., Brežice, 1895, mrtev (13. 7. 1916); inf. Krivec Viktor, 26. dom. pp., 6. s., Dobrna, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Križan Martin, 26. dom. pp., 6. s., Rogatec-Slatina, 1896, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Križanič Matija, 26. dom. pp., 6. s., Ptui, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); četovodja Maier Josip, 26. dom. pp., 6. s., Maribor, 1894, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Medved Ivan, 26. dom. pp., 7. s., Ptui, 1893, mrtev (12. 7. 1916); inf. Mesarič Franc, 26. dom. pp., 7. s., Maribor, 1876, mrtev (21. 7. 1916); inf. Moško Josip, 26. dom. pp., 6. s., Brežice, 1896, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Pavlič Anton, 26. dom. pp., 7. s., Brežice, 1896, mrtev (12. 7. 1916); inf. Petek Josip, 26. dom. pp., 7. s., Penikva, 1895, mrtev (12. 7. 1916); lovec Pikelj Alojzij, 8. lov. bat., 8. s., Kandriše, 1894, mrtev (30. 7. 1916); enol. prost. desetnik Pokrivač Stanislav, 26. dom. pp., 7. s., Ptui, 1897, mrtev (21. 7. 1916); inf. Polajžar Martin, 26. dom. pp., 6. s., Ptui, 1883, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Pribožič Albin, 26. dom. pp., 6. s., Blanca, 1897, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Pušnik Franc, 26. dom. pp., 2. s., Stajersko, 1897, mrtev (13. 7. 1916); inf. Pušnik Josip, 26. dom. pp., 7. s., Dobrna, 1897, mrtev (12. 7. 1916); saper Remšak Ivan, 3. sap. bat., celjska okolica, 1837, ujet; inf. Rubin Martin, 26. dom. pp., 6. s., Ptui, 1895, mrtev (12.—29. 7. 1916); četovodja Šrnko Anton, 26. dom. pp., 12. s., Lipnica, 1883, mrtev (13. 7. 1916); inf. Sodič Josip, 26. dom. pp., 7. s., Brežice, 1893, mrtev (12. 7. 1916); saper Solar Ivan, 3. sap. bat., Selce, 1884, ujet (umrl v ruskem ujetništvu 16. 11. 1915); lovec Stojšek Franc, 9. lov. bat., 2. s., Crmožiše, 1879, mrtev (22. 7. 1916); inf. Tesovnik Anton, 26. dom. pp., 6. s., Rečica, 1889, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Venta Alojzij, 26. dom. pp., 6. s., Ptui, 1889, mrtev (12.—29. 7. 1916); inf. Zetič Josip, 97. pp., stavbna stotinja št. 12-97, Bilje, mrtev (9. 8. 1916).

Naročajte „Slovenca“!

Proda se:
otroški stolček,
suknja in površnik.

Naslov pove uprava tega lista pod št. 2742.

Tricikelj
je naprodaj s prav dobro staro pnevmatiko, ki ima skrinjico za zapreti, pripraven za trgovce.
Kupi se
dvokolo
s staro pnevmatiko. F. Batjel, Ljubljana, Stari trg št. 28. 2735

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica št. 3.

Zaloga

izgotovljenih oblek

za

gospode in dečke

2155

Karolino Makuc roj. Rojic
iz Gorice.

Umrla je po dolgi, mučni bolezni previdena s tolažili sv. vere 18. nov. ob 1/2 2 uri popoldne v Loki pri Zmumu na Stajerskem.
Blago pokojnico priporočamo v molitev!

Karol, tovarnar kisa iz Gorice, soprog.

Eliza in Pavia, učiteljici, hčerki.

Strojnik
(mašinist)

dobi tako dobro službo pri strojni tovarni Samsa & Co v Ljubljani Metelkova ulica 4. Zglasiti se je osebno,

Glasovirje,
pianine,
Phonola,
električne glasovirje,
Orchestrione
i. t. d.

S. KMETETZ

Ljubljana

Kolodvorska ul. 26.

Proda se enonadstropna

HIŠA

z velikim vrtom na Spodnjem Štajerskem. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“ pod št. 2714.

500K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi.
Cena ločka z jamstvenim pismom
K 1-50, 3 lončki K 4—, 6 lončkov K 6-50. Stotine zahvalnic in priznanj. **Kemeny, Kaschau (Kassa) I.**, poštni predal 12/42 Ogrsko. 2631

Lepo posestvo

na Gorenjskem z gostilniško obrtjo in lepim vrtom ter drugimi pritliklinami, kakor tudi s sobami za tujce in vso opremo, se prodaja. Kje, pove upravnistvo tega lista pod št. 2700.

Na znanje!

Sicherl Josip, organist, Ribnica. V zalogi so še sledeče skladbe:

- 6 mašnih za mešan zbor, partitura K 1-20, glasovi A 20 vin.
- Božične pesmi, partitura 1 K 20 vin, glasovi A 30 vin.
- Postne in misijonske, partitura 2 K 30 vin, glasovi A 40 vin.
- 25 Marijinib, partitura 2 K, glasovi A 30 vin.
- Lavretanske lianije (Semeniške), partit. 30 v.
- Litanije sv. Jožefa, partitura 20 vin.
- Trije moški zbori, partitura 30 vin.

Naroča se po domišnici pri skladatelju, ki pošilja po povzetju poštne prosto. 2732

Ravnokar došla večja partija

mila za pranje

dobro blago, v zabojih a ca 60 kg, katero oddaja po primerno nizkih cenah trvdka

A. Kušlan,

Ljubljana, Karlovška cesta 15.

Valentin Leskovec

c. kr. kazniški nadzornik v p. in hišni posestnik, imejitelj vojne kolajne, časne svetinje za 40-letno zvesto službovanje, jubilejne spominske kolajne, jubilejne svetinje za civilne državne uslužbenke itd.

v ponedeljek dne 20. novembra ob 3/4 7. uri zvečer v 81. letu svoje dobe, po daljšem bolehanju, previden s tolažili sv. vere, bogu vdano preminul.
Truplo nepozabnega pokojnika se bode v sredo dne 22. novembra 1916 ob 4. uri pop. v hiši žalosti Novi Vodmat št. 79 svečano blagoslovilo, nato prepeljalo na pokopališče k sv. Križu in tam položilo k večnemu počitku.
Sv. maša zadušnica se bode darovala v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 21. novembra 1916.

Engelbert Leskovec, reprezentant Vacuum Oil Comp. a. d. na Dunaju za Kranjsko, sedaj c. kr. črno-vojniški narednik **Vinko Leskovec**, c. in. kr. strojni obratovodja I. r. vojne mornice v Pulju, sinova. **Matilda Leskovec**, zasebnica, hčer in **Marija Leskovec**, roj. Škrjanec; **Ana Leskovec**, roj. Petrič, sinabi. **Friderika** in **Engelbert Leskovec**, vnuka.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani oče, oziroma sin, brat, stric, zet in svak, gospod

Karol Javoršek

učitelj deželne trgovske šole

danes ob 2. uri ponoči po dolgi mučni bolezni, previden s svetotajstvi, v 44. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb rajnika se vrši v sredo dne 22. novembra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Sp. Šiški, Jernejeva cesta 187, k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v četrtek dne 23. novembra v cerkvi Marijinega oznanjenja.
Nepozabnega rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.
V Sp. Šiški, dne 20. novembra 1916.

Franciška, soproga. — Karol, Franc, Stanko, Tonček, sinovi.
Marija, Anica, hčerki. — Anton in Marija Javoršek, starši.

Učiteljski zbor Slov. trg. šole v Ljubljani javlja tem potom, da je njegov velezaslužni, priljubljeni in nepozabni član, gospod

Karol Javoršek

redni učitelj na Slov. trg. šoli

po dolgi in težki bolezni dne 20. t. m. mirno zaspal v Gospodu.
Pogreb predragega tovariša bo v sredo dne 22. t. m. ob 3. uri pop. iz žalne hiše, Spodnja Šiška, Jernejeva cesta 187, na pokopališče pri Sv. Križu.

Kranjska deželna banka

sprejema prijave na

peto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. 40 letno 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo, za K 100 nominale
92 kron.

II. 5 % dne 1. junija 1922 povračljivi državni posojilni listi v zneskih najmanj p K 100, za K 100 nominale
96 kron.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje banka hipotekarna in komunalna posojila.